

CARTEA IV

DESPRE EXERCIȚIUL ACȚIUNILOR COMERCIALE ȘI DESPRE DURATA LOR

Titlul I. Despre exercițiul acțiunilor comerciale

Capitolul I. Dispoziții generale

Art. 889-906. ¹⁾ *Abrogate.*

Art. 907. (1) Partea interesată în o cauză comercială va putea deodată cu intentarea acțiunii să ceară a se pune sechestrul asupra averii mobile a debitorului său, conform art. 614 și următoarele din procedura civilă după deosebirile mai jos enunțate.

(2) Va putea de asemenea să urmărească și să poprească pentru sumele cuprinse în titlul său, sumele sau efectele datorate debitorului său de către un al treilea, conformându-se dispozițiilor art. 456 și urm. din Codul de procedură civilă.

Recurs în interesul legii. Prin decizia nr. LXXXIV (84) din 10 decembrie 2007 (M. Of. nr. 752 din 6 noiembrie 2007), Înalta Curte de Casație și Justiție, admitând recursul în interesul legii cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 907 și 908 din Codul comercial, raportate la prevederile art. 591 din Codul de procedură civilă, a stabilit că: „*Dispozițiile art. 907 din Codul comercial se interpretează prin trimitere la prevederile art. 591 alin. (1) teza I din Codul de procedură civilă, în sensul că: În materie comercială, sechestrul asigurător se poate înființa și asupra bunurilor imobile ale debitorului*”.

¹⁾ Art. 889-906 au fost abrogate prin art. VIII din O.U.G. nr. 138/2000, astfel cum acest punct a fost modificat inițial prin O.U.G. nr. 59/2001, iar ulterior prin art. I pct. 88 din Legea nr. 219/2005. Precizăm că, în forma inițială, O.U.G. nr. 138/2000 prevedea abrogarea art. 889-909 din Codul comercial, însă această dispoziție de abrogare a fost modificată prin O.U.G. nr. 59/2001, în sensul abrogării numai a art. 889-906 și 909 Cod comercial, dispoziție păstrată și în Legea nr. 219/2005 de aprobare a O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 908. (1) Sechestrul sau poprirea nu se va putea înființa decât numai cu dare de cauțiune, afară de cazul când cererea de sechestrul sau de poprire se face în virtutea unei cambii sau a unui alt efect comercial la ordin sau la purtător, protestat de neplată.

(2) Judecătoria se va pronunța asupra sechestrului în camera de consiliu, fără prealabila chemare a părților.

(3) Sechestrul asigurator nu poate fi ridicat decât dacă debitorul va consemna suma, capitalul, interese și cheltuieli pentru care s-a înființat acel sechestrul.

Notă: Pentru o analiză a corelației dintre art. 907-908 din Codul comercial și cele din Codul de procedură civilă [în forma anterioară modificării lor prin O.U.G. nr. 138/2000], a se vedea *V.M. Ciobanu*, Tratat practic și teoretic de procedură civilă, vol. II, Ed. Național, București, 1997, p. 81-88.

Art. 909. ¹⁾ *Abrogat.*

Capitolul II. Despre sechestrarea, urmărirea și vânzarea silită a vaselor

Notă: A se vedea și Convenția internațională pentru unificarea anumitor reguli asupra sechestrului asigurator de nave maritime, Bruxelles, 10 mai 1952, ratificată de România prin Legea nr. 91/1995 (M. Of. nr. 255 din 8 noiembrie 1995).

Art. 910. (1) Orice creditor are dreptul ca, prin paza formelor mai jos arătate, să poată proceda la sechestrarea, urmărirea și vânzarea silită a unui vas sau a unei părți indivize dintr-însul, care ar fi proprietatea debitorului său.

(2) Creditorii privilegiați pot exercita acest drept chiar dacă vasul, care în totul sau în parte este afectat, ar fi trecut în mâinile unei a treia persoane.

Art. 911. (1) Vasul poate fi sechestrat în cazurile și după formalitățile stabilite în art. 907 și 908 din acest cod.

¹⁾ Art. 909 a fost abrogat prin art. VIII din O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Sechestrarea fiind declarată valabilă de către tribunalul de comerț competent, vânzarea, colocațiunea creditorilor și repartitia prețului se fac în conformitate cu regulile fixate în prezentul capitol.

Art. 912. (1) Vasul gata de plecare nu poate fi pus sub sechestru și nici urmărit.

(2) Vasul se consideră că este gata de plecare când căpitanul are asupra-și hârtiile de navigație necesare pentru călătorie.

Art. 913. (1) În orice stare a procedurii, după cererea unui creditor care are un privilegiu asupra unui vas sau a unui coproprietar al vasului și chiar a însuși debitorului, tribunalul, înaintea căruia se află cauza pendinte, poate ordona ca vasul să întreprindă una sau mai multe călătorii, prescriind în același timp precauțiile ce, după împrejurări, s-ar crede necesare.

(2) Călătoria nu se poate începe până ce mai întâi sentința tribunalului care ar încuviința-o nu va fi transcrisă în registrele autorității maritime respective și adnotată pe actul de naționalitate.

(3) Cheltuielile necesare pentru întreprinderea călătoriei se vor înainta de reclamant.

(4) Navlul, după ce mai întâi se vor scădea cheltuielile, se va adăuga la prețul vânzării.

Art. 914. (1) Urmărirea vasului sau a unei părți dintr-însul va fi precedată de un comandament făcut debitorului, cu invitare de a plăti suma datorită în termen de 24 ore și cu încunoștințarea că în caz contrariu se va proceda la urmărire.

(2) Dacă este pericol de sustragere, se poate ordona sechestrarea imediată în formele stabilite de Codul de procedură civilă.

Art. 915. (1) Prin comandament, creditorul își va face alegerea de domiciliu în comuna de reședință a autorității judecătorești înaintea căreia are să se facă urmărirea, arătându-se persoana la care domiciliul a fost ales.

(2) Comandamentul va fi notificat proprietarului vasului, dacă este vorba de o acțiune generală de exercitat contra lui; el va putea fi însă notificat și căpitanului dacă urmărirea se face în virtutea unui drept de privilegiu ce există asupra vasului.

(3) Dacă, în termen de 30 zile de la notificarea comandamentului, creditorul nu procedează la acte de execuție, urmărirea nu se va putea începe decât în urma unui nou comandament.

(4) În caz de opoziție sau contestație contra urmăririi, termenul de mai sus va curge de la notificarea sentinței definitive care a respins contestația sau opoziția sau din ziua când contestația sau opoziția s-a perimat.

Art. 916. (1) Procesul-verbal al agentului judecătoresc însărcinat cu urmărirea, afară de cele prescrise prin art. 416 din Codul de procedură civilă, va trebui să mai cuprindă:

1. Alegerea sau declarația de domiciliu ori reședință a creditorului urmărit în localitatea unde se află autoritatea judecătorească însărcinată cu vânzarea și în localitatea unde vasul urmărit se găsește ancorat;

2. Numele, prenumele și domiciliul sau reședința proprietarului vasului și acela al căpitanului;

3. Numele, felul și capacitatea vasului;

4. Descrierea bărcilor, a șalupelor, uneltelor, echipamentelor, armelor, munițiilor și proviziilor sale.

(2) Agentul judecătoresc va numi un custode asupra vasului urmărit, care va urma să subscrie procesul-verbal.

Art. 917. (1) Dacă proprietarul vasului urmărit are domiciliul sau reședința în comuna unde se face urmărirea, creditorul urmărit este dator să-i notifice, în termen de trei zile, copie după procesul-verbal de urmărire și să-l citeze înaintea tribunalului urmăritor, pentru ca acesta să ordone vânzarea lucrurilor urmărite.

(2) Dacă proprietarul nu are nici domiciliul, nici reședința sa în localitatea unde se face urmărirea, comunicarea procesului-verbal și citația se vor face căpitanului vasului urmărit și, în lipsă-i, reprezentantului proprietarului, sau al căpitanului.

(3) Dacă proprietarul este străin, fără domiciliu sau reședință în România, comunicarea și citația mai sus vorbită, se vor face în modul stabilit prin art. 75, numerele 6 și 7 din procedura civilă.

(4) O altă copie după procesul-verbal de urmărire se va depune de agentul judecătoresc la oficiul maritim unde vasul se găsește înscris.

Notă: Articolului 75 alin. (6)-(7), la care se face trimitere, îi corespunde, în actuala reglementare, art. 87 pct. 8-9 și art. 95 Cod procedură civilă.

Art. 918. Tribunalul, autorizând vânzarea, stabilește condițiile ei și trimite pe părți înaintea unui judecător delegat, pentru ca să fixeze ziua în care are să se facă vânzarea, și să procedeze la celelalte operațiuni necesare. Tribunalul trebuie, de asemenea, să ordone portărelului de a face afișele și publicațiile de vânzare.

Art. 919. (1) Urmărirea se perimă de drept și creditorul urmăritor răspunde de cheltuieli, dacă vânzarea nu se face în cele 40 zile următoare.

(2) Nu se socotește în acest termen timpul trecut pentru opozițiile sau contestațiile prevăzute de art. 915.

Art. 920. Afișele și publicațiile vor cuprinde:

1. Numele, prenumele, profesiunea, domiciliul sau reședința creditorului urmăritor;

2. Titlul în puterea căruia se face urmărirea;

3. Suma datorată;

4. Alegerea de domiciliu făcută de creditorul urmăritor, atât în localitatea unde are sediul tribunalul înaintea căruia se face urmărirea, cât și în aceea unde vasul este ancorat;

5. Numele, prenumele, domiciliul sau reședința proprietarului vasului urmărit;

6. Numele, felul și capacitatea vasului, dacă este armat sau în armare, precum și numele și prenumele căpitanului;

7. Locul unde vasul se găsește, adică dacă este ancorat în port sau în altă parte;

8. Bărcile, șalupele, echipamentele, uneltele, armele, munițiile și proviziile ce se cuprind în vânzare;

9. Numele și prenumele procuratorului creditorului urmăritor;

10. Condițiile vânzării;

11. Ziua fixată pentru ținerea licitației.

Art. 921. (1) Afișele se vor lipi:

1. Pe catargul principal al vasului urmărit;

2. La ușa tribunalului unde are a se ține licitația;

3. În piața principală a orașului, pe digul sau la debarcaderul portului unde vasul este ancorat și la reședința oficiului vamal din localitate;

4. În sălile Bursei și Camerei de Comerț, dacă vor fi.

(2) Un extras după afiș se va publica în foaia anunțurilor judiciare a locului, cel puțin cu trei zile înainte de ziua fixată pentru ținerea licitației.

(3) Un exemplar după afiș se va comunica:

1. Debitorului sau căpitanului, în cazurile prevăzute de art. 520;

2. Custodelui numit de către agentul judecătoresc;

3. Creditorilor privilegiați indicați în actul de naționalitate sau în registrele oficiului maritim unde este înscris vasul, și oricărui alt creditor, chiar neprivilegiat, care, printr-un act notificat creditorului urmăritor, a declarat că voiește să intervină la procedura urmăririi.

Art. 922. (1) Dacă urmărirea are de obiect un vas care ar avea o capacitate mai mare de 30 tone, se vor face 3 publicații consecutive, din opt în opt zile, prin afișate afișate, cum mai sus se arată, și publicate în foaia anunțurilor judiciare.

(2) După a treia publicație a afișelor, licitația se va ține la ziua fixată de către judecătorul delegat și vânzarea se va face către cel ce va oferi un preț mai avantajos.

Art. 923. (1) Tribunalul, după raportul judecătorului delegat, pentru motive grave, poate acorda și chiar ordona din oficiu ca vânzarea să nu aibă loc și să încuviințeze una sau două amânări de câte opt zile fiecare.

(2) Amânarea va fi încunoștințată prin afișate afișate și publicate, precum mai sus se arată.

Art. 924. (1) Oricine poate să concureze la licitație.

(2) Cei ce concurează pentru contul altei persoane trebuie să prezinte procură specială care se va atașa la dosarul cauzei.

(3) Orice concurent este dator să depună, în bani sau în efecte publice de ale statului la purtător și după cursul zilei, a zecea parte din prețul de la care are să se înceapă licitația, afară numai dacă judecătorul delegat, ascultând și pe creditorii prezenți, nu-l va dispensa de aceasta.

(4) Vânzarea se va face prin strigări.

(5) Strigările se vor începe de la prețul fixat de creditor, sau de la acela pe care îl va însemna judecătorul delegat, de la sine, și se vor repeta de

trei ori; între fiecare strigare va fi un termen de 5 minute cel puțin sau 15 minute cel mult.

(6) Lucrul se va adjudeca asupra aceluia care a oferit cel mai mare preț.

Art. 925. (1) Judecătorul delegat va încheia proces-verbal de cele urmate.

(2) Adjudecatarul va subscrie de prețul cu care lucrul s-a adjudecat asupra-i și în același timp va face alegere de domiciliu în localitatea unde s-a urmat vânzarea. În caz contrariu, toate notificările ce i se vor adresa vor fi valabil făcute la grefa tribunalului.

Art. 926. Procuratorul care va fi rămas adjudecatar, pentru o persoană care ar avea a o numi mai în urmă, trebuie, în cele trei zile după licitație, să depună la gre-fă mandatul special anterior vânzării, dacă acela în contul căruia a concurat la licitație nu preferă de a face în persoană acceptarea prin o declarație depusă la grefă; în lipsă, procuratorul va fi considerat ca adjudecatar în numele său propriu.

Art. 927. (1) Adjudecatarul este dator ca, în termen de cinci zile de la adjudecare, să depună prețul cu care s-a adjudecat asupra-i vasul.

(2) Dacă acest termen expiră, fără ca cumpărătorul să fi depus întregul preț, tribunalul, de la sine sau după cererea părți interesate, va pune lucrul din nou în vânzare.

(3) Această nouă licitație se va încunoștința prin afipte conform art. 921, iar afiptul se va publica cu trei zile cel puțin înainte de vânzare.

(4) Noile afipte vor cuprinde, pe lângă enunțările prevăzute de art. 920, numele adjudecatarului ce nu a depus prețul și suma cu cât lucrul a fost adjudecat asupra-i.

(5) Licitația se va urma conform art. 924.

(6) Dacă prețul ieșit la această nouă licitație este mai mic, primul adjudecatar răspunde de diferență și, în orice caz, de toate cheltuielile ocazionate cu această nouă vânzare.

(7) Dacă primul cumpărător, înainte de începerea acestei noi licitații, depune prețul cu cât lucrul s-a adjudecat asupra-i, dimpreună cu dobânzi

și cheltuieli făcute cu această a doua vânzare, el va fi menținut în calitatea sa de adjudecatar.

Art. 928 (1) Dacă sunt urmărite bărci, șalupe sau alte vase de o capacitate nu mai mare de 30 tone, vânzarea se va face înaintea judecătorului delegat, după publicații făcute în trei zile consecutiv printr-un singur afiș lipit pe catarg sau în lipsă, într-alt loc aparent al vasului, la ușa tribunalului și pe zidul sau scara portului, fără nici o altă formalitate.

(2) Vânzarea nu se poate face decât după trecerea de opt zile de la notificarea procesului-verbal de urmărire.

Art. 929. (1) Urmărirea și vânzarea batelurilor destinate transportului persoanelor sau pescuitului în porturi, limanuri, canale, lacuri și râuri, precum și altor asemenea plutitoare ce se află în aceste localități și care nu ar avea o capacitate mai mare de zece tone, se vor face conform dispozițiilor articolelor precedente, cu următoarele modificări:

1. Vânzarea se va face de judecătorul de ocol;
2. Afișele nu vor mai fi publicate și în foaia anunțurilor judiciare;
3. Prețul va fi răspuns îndată după terminarea licitației, iar în caz contrariu, se va proceda imediat la o nouă licitație pe contul adjudecatarului.

(2) Dispozițiile acestui articol nu se aplică în caz de vânzarea batelurilor și a celorlalte plutitoare având mașină cu vaporii.

Art. 930. Vânzarea vasului face să înceteze funcțiunile căpitanului, cu rezerva dreptului său la despăgubire contra celui obligat.

Art. 931. (1) Adjudecatarul va primi un extras după procesul-verbal al licitației în care se va indica:

1. Numele, prenumele, domiciliul sau reședința creditorului urmăritor și al debitorului;
2. Numele, felul și capacitatea vasului vândut;
3. Numele, prenumele și reședința adjudecatarului, precum și prețul cu care vasul s-a adjudecat asupra-i.

(2) Acest extras va fi semnat de judecătorul delegat sau de judecătorul de ocol și va trebui să fie transcris în registrele autorității unde va fi înscris vasul și vânzarea va trebui notată și pe actul de naționalitate.

Art. 932. (1) Cererile în distracțiune (separație) asupra vasului urmărit se vor notifica creditorului urmăritor înainte de vânzare.

(2) Dacă cererile în distracțiune nu s-au format decât după adjudecare, ele se vor converti de drept în opoziții asupra liberării prețului.

(3) Cererea în distracțiune va conține citația creditorului urmăritor de a compare pentru o audiență fixă înaintea tribunalului competent și alegerea sau declarația de domiciliu sau de reședință a reclamantului în comuna de reședință a tribunalului sau judecătoriei prin care se face urmărirea.

(4) Dacă cererea se va respinge, reclamantul, deosebit de cheltuieli și daune, poate fi osândit și la o pedeapsă pecuniară până la suma de 500 lei.

Art. 933. (1) Opozițiile la distribuirea prețului rezultat din vânzarea unui vas vor fi făcute, sub pedeapsă de pierderea dreptului, în termen de trei zile socotit de la vânzare.

(2) Creditorii oponenti sunt datori de a prezenta la grefă titlurile lor de creanțe cel mult în termen de opt zile din ziua opoziției, sub pedeapsă, în caz contrariu de a se proceda la distribuirea prețului fără a se ține seama de opoziția ce au făcut.

Art. 934. Colocațiunea creditorilor și distribuirea prețului între creditorii privilegiați se va face în ordinea prescrisă prin art. 687 și între ceilalți creditori, în proporție cu creanțele lor.

Art. 935. (1) Pentru tot ce nu este expres reglementat prin prezentul titlu se aplică dispozițiile codului de procedură civilă relative la urmărirea silită a bunurilor mobile ¹⁾.

¹⁾ Conform modificărilor aduse Codului de procedură civilă prin O.U.G. nr. 138/2000, astfel cum a fost aprobată cu modificări prin Legea nr. 219/2005, urmărirea silită asupra bunurilor mobile este reglementată în art. 406-461 Cod de procedură civilă.

(2) Regulile stabilite în prezentul capitol se vor observa, pe cât nu vor fi incompatibile, în orice alt caz de vânzare judiciară a unui vas sau unei porțiuni dintr-un vas.

Capitolul III. Dispoziții speciale de procedură în materie de faliment

Art. 936-944. ¹⁾ *Abrogate.*

Notă: A se vedea, pentru actuala reglementare, Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței.

¹⁾ Art. 936-944 au fost abrogate prin art. 131 din Legea nr. 64/1995.

Titlul II. Despre prescripție

Notă: A se vedea și dispozițiile art. 26 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă, republicat, potrivit căroră, pe data intrării în vigoare a acestui decret, se abrogă orice dispoziții legale contrare acestuia, în afară de cele care stabilesc un termen de prescripție mai scurt decât termenul corespunzător prevăzut în acest decret.

Art. 945. Acțiunile derivând din actele care sunt comerciale, chiar numai pentru una din părți, se prescriu pentru toate părțile contractante, în conformitate cu dispozițiile legii comerciale.

Art. 946. (1) Prescripția comercială curge chiar contra militarilor în serviciul activ în timp de război, în contra femeii măritate, în contra minorilor chiar neemancipați și a interzișilor, cu rezerva drepturilor lor contra tutorelui.

(2) Întreruperea prescripției se reglementează după dispozițiile Codului civil.

(3) Cu toate acestea în obligațiunile cambiale actele întreruptive de prescripție făcute în persoana unuia din coobligați nu produc nici un efect față cu ceilalți coobligați.

Notă: Suspendarea cursului prescripției este reglementată în art. 13-15 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă, republicat, iar întreruperea prescripției în art. 16-17 din același decret.

Art. 947. Prescripția ordinară în materie comercială este de zece ani în toate cazurile în care prin acest cod sau prin alte legi nu s-a stabilit o prescripție mai scurtă.

Notă: Termenul general de prescripție prevăzut în art. 947 Cod comercial a fost modificat din momentul intrării în vigoare a Decretului nr. 167/1958. În prezent, termenul general de prescripție aplicabil materiei comerciale este termenul de 3 ani prevăzut în art. 3 din Decretul nr. 167/1958.

Art. 948. (1) Acțiunea pentru revendicarea proprietății unui vas se prescrie prin trecerea de zece ani. Nu se poate opune lipsa de titlu sau a bunei-credințe.

(2) Posesorul unui vas în virtutea unui titlu stipulat cu bună-credință, titlul fiind transcris conform legii și care să nu fie nul pentru lipsă de formă, prescrie prin trecere de cinci ani, socotiți de la data transcripțiunii titlului și adnotării lui pe actul de naționalitate.

(3) Căpitanul nu poate dobândi prin prescripție proprietatea unui vas.

Art. 949. (1) Se prescriu prin trecere de cinci ani:

1. Acțiunile ce derivă din contractul de societate sau de alte operațiuni sociale, dacă publicațiile prescrise în Titlul VIII, Cartea I, au fost regulat făcute;

2. Acțiunile ce derivă din cambii și din cecuri.

(2) Termenul curge:

- Pentru acțiunile prevăzute la nr. 1 al acestui articol, din ziua când obligația a ajuns la termen sau din ziua publicației actului de dizolvare a societății, sau a declarației de lichidare, dacă obligația n-a devenit exigibilă. În cazul prevăzut de art. 103, termenul curge din ziua în care actul de dizolvare poate fi opus celor de al treilea. Pentru obligațiile derivând din lichidarea societății, termenul începe a curge de la data aprobării ultimului bilanț al lichidatorilor;

- Pentru acțiunile prevăzute la nr. 2, termenul curge din ziua scadenței obligației sau din ultima zi a termenului prevăzut de art. 282.

Notă: Termenele speciale de prescripție prevăzute de Codul comercial trebuie reconsiderate în lumina Decretului nr. 167/1958.

Referitor la termenele de prescripție a acțiunilor ce derivă din contractul de societate, a se vedea dispozițiile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată.

Referitor la termenul de prescripție a acțiunilor ce derivă din cambii sau cecuri, a se vedea dispozițiile Legii nr. 59/1934 privind cecul și ale Legii nr. 58/1934 privind cambia și biletul la ordin.

Art. 950. Acțiunile rezultând din contractele de împrumut maritim sau de gaj asupra vaselor se prescriu prin trecerea de trei ani socotiți din ziua când obligația a ajuns la termen.

Art. 951. Grefierii și sindicul sunt liberați de îndatorirea de a da cont de registrele de comerț și de hârtiile ce le sunt încredințate în procedura

asupra falimentului, după trecerea de trei ani de la închiderea sau încetarea operațiunilor falimentului.

Art. 952. (1) Se prescriu prin doi ani socotiți din ziua terminării afacerii, acțiunile mijlocitorilor pentru plata dreptului lor de mijlocire.

(2) Prin același termen se prescriu acțiunile de anulare sau de reziliere a concordatului în materie de faliment. Termenul curge pentru acțiunile în anulare din ziua când dolul a fost descoperit, iar pentru acțiunile în reziliere de la expirarea termenului scadenței ultimei plăți ce falitul urma a face conform concordatului.

Art. 953. Se prescriu printr-un an din ziua protestului sau a reclamației de care se vorbește în art. 677, acțiunile pentru plata daunelor cauzate prin lovirea unui vas și din ziua când vasul a fost complet descărcat, acțiunile pentru contribuție la avariile comune.

Art. 954. (1) Acțiunile rezultând din contractul de închiriere a unui vas se prescriu prin trecere de un an de la împlinirea călătoriilor și acelea derivând din contractul de înrolare, prin trecere de un an de la expirarea termenului convenit între părți, sau de la împlinirea celei din urmă călătorii, dacă contractul a fost prelungit.

(2) Acțiunile ce decurg din contractul de asigurare se prescriu prin trecere de un an.

(3) În asigurările maritime, termenul începe a curge după terminarea călătoriei ce a fost asigurată și pentru asigurările cu termen, din ziua în care se sfârșește asigurarea; în caz de prezumție de pierdere a vasului pentru lipsă de nuvele, anul începe de la finele termenului fixat pentru prezumția de pierdere. Se exceptează termenele fixate pentru dreptul de abandon prevăzute de Titlul VI, Cartea II.

(4) În celelalte asigurări contra daunelor și asupra vieții, termenul curge din momentul când s-a întâmplat faptul care a dat naștere acțiunii.

Art. 955. (1) Se prescriu asemenea prin trecere de un an:

1. Acțiunile pentru furniturile de provizii, lemnărie, combustibili și alte lucruri necesare pentru reparația sau prepararea unui vas de călătorie și pentru lucrările făcute pentru aceste obiecte;

2. Acțiunile pentru plata de alimente date marinarilor și celorlalți oameni ai echipajului, din ordinul căpitanului.

(2) Prescripția începe a curge de la data furniturilor și de la facerea lucrărilor, dacă părțile nu au stipulat un termen de plată. În acest caz, prescripția rămâne suspendată pe timpul convenit.

(3) Dacă furniturile sau lucrarea s-a urmat mai multe zile succesive, termenul de un an începe a curge din ultima zi.

Art. 956. (1) Acțiunile contra căraușilor derivând din contractul de transport se prescriu:

1. Prin trecerea de 6 luni, dacă transportul a fost făcut în Europa, afară de Islanda și Insulele Feroe, într-o piață maritimă a Asiei sau a Africii de pe Mediterana, Marea Neagră, Canalul de Suez sau Marea Roșie, ori într-o piață de pe uscat legată prin calea ferată cu o piață maritimă din localitățile sus arătate;

2. Prin trecerea de un an, dacă transportul s-a făcut în alt loc.

(2) În caz de pierdere totală, termenul începe a curge din ziua în care lucrurile transportate trebuiau să ajungă la destinația lor; iar în caz de pierdere parțială, avarie sau întârziere, din ziua predării mărfurilor în primirea destinatarului.

Notă: A se vedea și dispozițiile privind termenele de prescripție a acțiunilor derivând din contractul de transport din actele normative enumerate în *Nota* de la Titlul XII al Cărtii I.

Titlul III. Dispoziții tranzitorii

Art. 957. Dispozițiile legilor și regulamentelor în vigoare asupra burselor de comerț, asupra mijlocitorilor de schimb și mijlocitorilor de mărfuri și asupra magazinelor generale, docuri și antrepozite, vor continua a avea forță obligatorie, chiar după punerea în aplicație a acestui cod întrucât nu vor fi contrarii dispozițiilor lui sau nu vor fi modificate prin legi ulterioare.

Art. 958. Societățile și asociațiile comerciale existente la epoca punerii în aplicare a acestui cod, vor fi reglementate de legile anterioare, afară de următoarele dispoziții:

1. Societățile în comandită pe acțiuni și anonime sunt scutite de orice altă autorizație și supraveghere din partea guvernului și de sarcinile relative, însă sunt supuse dispozițiilor din art. 104, 142, 144, 149, 153, 155, 165 alineatul ultim, 169, 174, 175, 176, 177, 179, 181, 182, 185, 186, 187, 264, 265, 266, 268 ale acestui cod și a celor care se raportează la reducerea capitalului, la fuziunea și lichidarea societăților. Ele mai sunt încă supuse dispozițiilor art. 124 privitoare la administratorii realeși sau numiți în urma punerii în lucrare a acestui cod;

2. Asociațiunile mutuale care nu au de obiect exclusiv asigurările maritime sunt supuse art. 260 al acestui cod, cu rezerva dispoziției din numărul următor;

3. Societățile și asociațiunile de asigurare asupra vieții și administratoarele de tontine sunt supuse dispozițiilor art. 147 al acestui cod pentru toate primele ce le vor percepe în urma aplicației sale, cu rezerva reducerii proporționale a cauțiunilor date pentru operațiunile anterioare, în modurile și în termenele ce se vor stabili prin osebuit regulament;

4. Societățile și asociațiunile care voiesc să introducă modificări în actele lor constitutive și să prelungească termenul fixat pentru durata lor trebuie să se conformeze dispozițiilor noului cod.

Art. 959. (1) Pentru executarea dispozițiilor articolului de mai sus, numirea cenzorilor trebuie să fie făcută în cea dintâi adunare generală care va avea loc în cursul celor 6 luni după punerea în aplicare a acestui cod, sau într-o adunare specială, care se va convoca, spre acest sfârșit, în același termen, sub responsabilitatea administratorilor.

(2) Adunarea generală, dacă cel puțin jumătate din capitalul social se află reprezentat într-însa, va putea, cu votul afirmativ a două treimi din

capitalul reprezentat în adunare, să decidă ca administratorii actuali să fie, în caz de realegere, dispensați de obligația de a da cauțiunea prescrisă de acest cod.

Art. 960. (1) Cambiile și biletele la ordin emise înaintea acestui cod, girurile și acceptațiunile și avalurile făcute în orice epocă se vor reglementa după legile anterioare.

(2) Cu toate acestea, din ziua punerii în lucrare a noului cod, se vor aplica acestor titluri dispozițiile noii legi, privitoare la forma și la termenele protestului și la măsurile de luat în cazul de pierdere a acelor titluri.

(3) Pentru cambiile și biletele la ordin, a căror scadență va fi chiar ziua punerii în vigoare a acestui cod, protestul se va face asemenea în forma și în termenele prescrise de dânsul.

Art. 961. Mandatul prepusului care, în ziua punerii în aplicare a noului cod, începuse deja să exercite comerțul la care a fost prepus, trebuie să fie deus conform dispozițiilor art. 394 din acest cod, în cele 3 luni de la aplicarea lui pentru îndeplinirea formalităților prescrise de acel articol.

Art. 962. În cele dintâi 3 luni după punerea în aplicare a acestui cod, administrațiile de căi ferate, aplicând tarifele speciale în vigoare, nu vor fi supuse la responsabilitatea stabilită de acest cod, dacă ea ar fi mai mare decât cea existentă după regulamentele lor.

Art. 963. (1) În cele 6 luni de la punerea în aplicare a noului cod, toate vasele supuse dispozițiilor art. 510 trebuie să se conformeze lor.

(2) Pentru vasele în curs de călătorie, în momentul punerii în lucrare a acestui cod, termenul sus-zis începe a curge din ziua sosirii lor într-un port al Regatului.

Art. 964. (1) Privilegiile asupra vaselor dobândite mai înainte de punerea în aplicare a noului cod, după formele legii anterioare își păstrează rangul lor chiar în privința privilegiilor dobândite sub imperiul acestui cod.

(2) Dispozițiile art. 690 și următoarele ale Cărții II din noul cod se aplică de asemenea la privilegiile dobândite înainte de punerea lui în aplicare.

Art. 965. Termenele pentru neadmisibilitatea acțiunii se vor reglementa după legea în vigoare la epoca evenimentului care dă loc acțiunii.

Art. 966. (1) Prescripțiile începute înainte de aplicarea acestui cod se reglementează după legile anterioare.

(2) Cu toate acestea, prescripțiile începute înainte de acea punere în aplicare și pentru care după legile anterioare s-ar cere încă un timp mai lung decât cel fixat prin acest cod, se vor împlini cu trecerea acestui termen mai scurt, calculându-se din ziua punerii în aplicație a noului cod.

Art. 967. Prezentul cod va intra în vigoare cu începere de la 1 septembrie 1887, iar dacă promulgarea lui nu se va putea face înainte de această dată, el se va pune în lucrare la o lună după data promulgării lui.

Art. 968. (1) Judecătorii sindici ai tribunalelor primesc retribuția judecătorilor de ședință. Pe lângă acest onorariu judecătorii sindici ai tribunalului Ilfov mai primesc o diurnă de 150 lei pe lună, iar judecătorii sindici ai tribunalelor Iași, Dolj, Covurlui și Brăila, o diurnă de 75 lei.

(2) Secretarii-arhivari ai judecătorilor sindici primesc retribuția grefierilor de tribunal.

Art. 969. Pentru acoperirea cheltuielilor de personal și material necesare funcționării sindicatelor falimentelor de pe lângă tribunale, statul va percepe o cotă de maximum 20% din activul brut al falimentelor, care se va fixa în fiecare an prin legea bugetară.

Art. 970. Un regulament special va determina modul de percepere al contribuției.

Art. 971. Falimentele deja deschise, la aplicarea legii celei noi, vor continua a fi administrate și lichidate conform legii celei vechi.